

บทความทางวิชาการ

เรื่อง

สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

ของ

พันตำรวจโทวิชาญ เครือรัตน์

อาจารย์(สบ ๓) กลุ่มงานอาจารย์ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค ๘

เพื่อใช้ประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรพัฒนาข้าราชการตำรวจชั้นประทวน
สายงานต่างๆ ประจำปี ๒๕๕๕ และประกอบการศึกษาทั่วไป

คำนำ

บทความทางวิชาการเรื่อง สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนหลักสูตรข้าราชการตำรวจที่เข้ารับการฝึกอบรม ณ ศฝร.ภ.๘ ตลอดจนประกอบการศึกษาทั่วไป

หวังว่าบทความทางวิชาการเรื่องนี้จะ เป็นประโยชน์สำหรับการฝึกอบรมหลักสูตรพัฒนาข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในสายงานต่างๆ ประจำปี ๒๕๕๕ และประกอบการศึกษาทั่วไป ในส่วนของข้อบกพร่องหากเกิดขึ้นผู้เขียนขออน้อมรับเพื่อจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไปด้วยความยินดีอย่างยิ่ง

พันตำรวจโท วิชาญ เจริญรัตน์

อาจารย์(สบ ๓) กลุ่มงานอาจารย์ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค ๘

มิถุนายน ๒๕๕๕

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	๑
การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคล	๒
สรุป	๔
เอกสารอ้างอิง	๖

สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

บทนำ

ภายหลังจากกรณีศาลจังหวัดพระโขนง มีคำสั่งเพิกถอนหมายจับและปล่อยตัว นายสมใจ แซ่ลิ้ม อายุ ๓๕ ปี ชาวจังหวัดเพชรบุรี ที่ถูกตำรวจปราบปรามยาเสพติด (กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด) จับกุมตามหมายจับในข้อหาการค้ายาเสพติด เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และถูกนำตัวไปคุมขังยังทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง ต่อมาทางครอบครัวของนายสมใจ แซ่ลิ้ม ได้ออกมาต่อสู้หาความยุติธรรม เพราะมั่นใจในความบริสุทธิ์ของนายสมใจ แซ่ลิ้ม และเชื่อว่ากลายเป็น “แพะ” รับบาป เนื่องจากการจับผิดตัวเพราะว่าไปมีชื่อ -นามสกุล ตรงกับผู้ต้องหาที่กระทำความผิดจริงซึ่งยังหลบหนีอยู่ จึงนำหลักฐานมาต่อสู้แสดงให้ศาลเห็น ศาลจึงมีคำสั่งให้ปล่อยตัวออกมาเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ หลังจากต้องถูกคุมขังนานกว่า ๒๐ วัน นี่เป็นส่วนหนึ่งของการถูกล่วงละเมิดในสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของประชาชน ซึ่งถูกล่วงละเมิดโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ในการคุ้มครองป้องกันไม่ให้ประชาชนถูกล่วงละเมิดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในสังคมเกี่ยวกับการถูกล่วงละเมิดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของประชาชนยังมีอีกมากมาย โดยเฉพาะการล่วงละเมิดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของประชาชนโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ สำหรับผู้ที่ถูกล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตและร่างกายถึงแม้จะได้รับการเยียวยาช่วยเหลือจากรัฐหรือจากผู้ที่ล่วงละเมิดก็ตาม แต่เมื่อเปรียบเทียบกับสิ่งที่เขาต้องได้รับการจากการถูกล่วงละเมิดนั้นเปรียบเทียบกันไม่ได้เลย ผู้ถูกล่วงละเมิดต้องสูญเสียสิทธิในชีวิตในร่างกายที่มีอยู่ ต้องสูญเสียโอกาสต่างๆ ไป สืบเนื่องจากการจำกัดสิทธิดังกล่าว เมื่อมีการล่วงละเมิดต่อสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายก็มีความพยายามของหน่วยงานของรัฐ องค์กรภาคเอกชนมีความพยายามที่จะหาแนวทางป้องกันการล่วงละเมิดในสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของประชาชน อาทิกรณีข้างต้นที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติพยายามที่จะหาวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดการล่วงละเมิดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของประชาชน เพราะกรณีการถูกล่วงละเมิดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของนายสมใจ แซ่ลิ้ม เป็นการล่วงละเมิดจากบุคลากรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในส่วนนี้ทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มอบหมายให้ฝ่ายกฎหมายรวบรวมข้อมูล เหตุการณ์ทั้งหมดมาตรวจสอบว่ากรณีที่เกิดขึ้นนั้นมีความบกพร่อง หรือช่องว่างตรงไหน ซึ่งอยู่ระหว่างการรวบรวม อย่างไรก็ตามมีการเสนอแนวทาง อาทิ ควรจะให้บรรจุอยู่ในระเบียบการสอบสวน โดยให้มีพยานมาชี้ตัวยืนยันผู้ต้องหาก่อนจะส่งอัยการซึ่งก็เป็นแนวทางหนึ่งที่น่าสนใจ แต่ยังคงต้องดูต่อไปว่าหากดำเนินการเช่นนี้แล้วจะส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ของเจ้าหน้าที่ด้วยหรือไม่ ดังนั้นจำเป็นต้องนัดประชุมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันอุดช่องโหว่ปัญหาในอนาคต ถือเป็นความพยายามที่จะคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคล ซึ่งจริงๆ แล้วสิทธิดังกล่าวของ

บุคคล กฎหมายให้การรับรองและคุ้มครองไว้ทั้งกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายภายในประเทศ ซึ่งผู้เขียนขอหยิบยกมากล่าว ดังต่อไปนี้

การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคล

การให้การรับรองคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลนั้น ได้มีการรับรองและคุ้มครองสิทธิทั้งกฎหมายระหว่างประเทศ และกฎหมายภายในประเทศ ได้แก่

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights) ได้กำหนดข้อปฏิบัติไว้ในข้อ ๙ ว่า

“ บุคคลใดจะถูกจับกุม กักขัง หรือเนรเทศไปต่างถิ่นโดยพลการไม่ได้ ”

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights) ข้อ ๙ กำหนดว่า

๑. บุคคลทุกคนมีสิทธิในเสรีภาพและความมั่นคงของตน บุคคลใดจะถูกจับกุมหรือคุมขังโดยพลการมิได้ บุคคลใดจะถูกลิดรอนเสรีภาพของตนมิได้ ยกเว้นโดยเหตุและ อาศัยกระบวนการตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

๒. บุคคลที่ถูกจับกุมย่อมได้รับการแจ้งถึงสาเหตุในการจับกุม และการแจ้งข้อหาอันเป็นปฏิปักษ์ต่อตนโดยพลันในเวลาที่มีการจับกุม

๓. บุคคลใดที่ถูกจับกุมหรือควบคุมตัวในข้อหาทางอาญา ย่อมต้องถูกนำตัวไปศาลหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายโดยพลัน เพื่อที่จะใช้อำนาจทางตุลาการ และได้รับการพิจารณาคดีภายในเวลาอันสมควร หรือมีการปล่อยตัว มิให้ถือเป็นหลักทั่วไปว่าจะต้องคุมขังบุคคลผู้อยู่ระหว่างพิจารณาคดี แต่จะปล่อยชั่วคราวโดยมีหลักประกันว่าจะกลับมาปรากฏตัวในการพิจารณาคดีหรือในกรณีจำเป็นตามโอกาส จะกลับมารับการบังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษาในระหว่างกระบวนการพิจารณาคดีขั้นใดก็ได้

๔. บุคคลใดที่ถูกลิดรอนเสรีภาพโดยการจับกุมหรือควบคุมตัว ย่อมมีสิทธิร้องเรียนต่อศาล เพื่อให้ศาลพิจารณาโดยมิชักช้าถึงความชอบด้วยกฎหมายของการควบคุมตัวผู้นั้น และหากมีการควบคุมตัว โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายก็อาจมีคำสั่งให้ปล่อยตัวได้

๕. บุคคลใดที่ตกเป็นผู้จับหรือควบคุมตัวโดยไม่ชอบกฎหมาย ย่อมมีสิทธิเรียกร้องให้ชดเชยค่าสินไหมทดแทน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ให้การรับรองและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายไว้ใน มาตรา ๓๒ ว่า

“ บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมจะกระทำมิได้ แต่การลงโทษตามคำพิพากษาของศาลหรือตามที่กฎหมายบัญญัติไม่ถือว่าเป็นการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมตามความในวรรคนี้

การจับและการคุมขังบุคคล จะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

การค้นตัวบุคคลหรือการกระทำใดอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีเหตุตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในกรณีที่มีการกระทำซึ่งกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง ผู้เสียหาย พนักงานอัยการหรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้เสียหาย มีสิทธิร้องต่อศาลเพื่อให้สั่งระงับหรือเพิกถอนการกระทำเช่นว่านั้น รวมทั้งจะกำหนดวิธีการตามสมควรหรือการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นด้วยก็ได้ ”

บทบัญญัติข้างต้นเป็นบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองบุคคลเกี่ยวกับชีวิตและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งถือเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลที่มีควบคู่กับบุคคลมาตั้งแต่เกิดและติดตัวบุคคลนั้นไปจนกระทั่งตาย

สำหรับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับคดีอาญา ได้ให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายไว้ในมาตรา ๙๐ ว่า

“ เมื่อมีการอ้างว่าบุคคลใดต้องถูกคุมขังในคดีอาญาหรือในกรณีอื่นใดโดยมิชอบด้วยกฎหมาย บุคคลเหล่านี้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลท้องถิ่นที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญาขอให้ปล่อย คือ

(๑) ผู้ถูกคุมขังเอง

(๒) พนักงานอัยการ

(๓) พนักงานสอบสวน

(๔) ผู้บัญชาการเรือนจำหรือพัศดี

(๕) สามี ภริยา หรือญาติของผู้นั้น หรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกคุมขัง

เมื่อได้รับคำร้องดังนั้น ให้ศาลดำเนินการไต่สวนฝ่ายเดียวโดยด่วน ถ้าศาลเห็นว่าคำร้องนั้นมีมูล ศาลมีอำนาจสั่งผู้คุมขังให้นำตัวผู้ถูกคุมขังมาศาลโดยพลัน และถ้าผู้คุมขังแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลไม่ได้ว่าการคุมขังเป็นการชอบด้วยกฎหมาย ให้ศาลสั่งปล่อยตัวผู้ถูกคุมขังไปทันที

จากกรณีดังกล่าวข้างต้นเมื่อนายสมใจ แซ่ลี้ม ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับตัวไปตามหมายจับของศาล และควบคุมตัวนำไปคุมขัง เมื่อนางสุรินทร์ พิกุลขาว ภรรยาซึ่งเป็นผู้อยู่ใกล้ชิดนั้นทราบดีว่านายสมใจ แซ่ลี้ม สามีของตนไม่ได้เป็นผู้ต้องหาตามหมายศาล เนื่องจากนายสมใจ แซ่ลี้ม ผู้มีอาชีพเลี้ยงหมู เป็นคนดีไม่เคยยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดตามข้อกล่าวหาแต่อย่างใด จึงได้ใช้สิทธิตามที่กฎหมายให้ความคุ้มครองบุคคลที่ถูกควบคุมตัวโดยไม่ชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๙๐ ขอพืงบารมีจากศาล เมื่อศาลได้รับคำร้องจึงได้ดำเนินการไต่สวนได้ความว่านายสมใจ แซ่ลี้ม บุคคลดังกล่าวถูกคุมขังโดยไม่ชอบ จึงถอนหมายขังและออกหมายปล่อย ทำให้นายสมใจ แซ่ลี้ม ได้รับอิสระภาพกลับคืนมา สร้างความยินดีให้กับครอบครัวของนายสมใจ แซ่ลี้ม เป็นอย่างมาก

แม้ว่าสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย แต่ก็ยังมีการล่วงละเมิดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายกันอยู่ ไม่ว่าจะมีการล่วงละเมิดจากประชาชนด้วยตนเอง หรือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ซึ่งถือว่าเป็นผู้มีหน้าที่ในการปกป้องคุ้มครองในเรื่องสิทธิของประชาชนในชีวิตและร่างกาย การล่วงละเมิดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของเจ้าหน้าที่รัฐในห้วงระยะเวลาที่ผ่านมายังคงมีเห็นอยู่เสมอๆ ทั้งที่เป็นเรื่องเป็นราวเกิดขึ้นจนเป็นที่สนใจของประชาชนทั่วไป แต่ก็ยังมีการละเมิดในสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายที่เกิดขึ้นและไม่ได้เป็นที่สนใจ

สรุป

สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย ถือเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานและเป็นสิทธิสำคัญของมนุษยชาติ เป็นสิทธิที่มีขึ้นมาพร้อมกับการเกิดของมนุษย์และอยู่กับมนุษย์ไปจนกระทั่งตายพุดง่ายๆ คือ สิทธิที่มีมาตั้งแต่เกิด จนกระทั่งตาย สิทธิดังกล่าวถ้ามีการล่วงละเมิดจะกระทบต่อสิทธิอื่นๆ ที่ได้รับการคุ้มครองอย่างเช่น กรณีล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตและร่างกาย ที่ไม่ถึงขนาดกับเสียชีวิตนั้น อย่างเช่น ถูกล่วงละเมิดต่อชีวิตและร่างกายจนได้รับบาดเจ็บต้องนอนรักษาตัวที่โรงพยาบาล ก็จะไปกระทบต่อสิทธิในการศึกษา เพราะไม่สามารถไปโรงเรียนได้ แต่ถ้าหากว่าร้ายแรงที่สุดคือมีการล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตและร่างกายถึงขนาดเสียชีวิต สิทธิต่างๆ ที่ได้รับการคุ้มครองก็หมดสิ้นไปกับชีวิตของบุคคลนั้นๆ ไป สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลนั้นจะต้องได้รับการคุ้มครองจากบุคคลด้วยตนเอง และจากองค์กรต่างๆ ในสังคม การคุ้มครองจากบุคคลด้วยกันในสังคมนั้นเป็นสิ่งที่มองแล้วดูว่าง่ายนิดเดียวแต่ในทางปฏิบัตินั้นไม่ได้ง่ายอย่างที่คิด เพราะการล่วงละเมิดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลนั้น ส่วนใหญ่ก็เป็นการล่วงละเมิดระหว่างบุคคลด้วยกันเอง ดังนั้นในส่วนนี้ถ้าจะไม่ให้มีการล่วงละเมิดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย หรือมีแต่ลดจำนวนลง

นั่นคือบุคคลจะต้องเอาใจเขามาใส่ใจเรา ลองนึกดูว่าถ้าหากบุคคลอื่นมาล่วงละเมิดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของเราหรือบุคคลใกล้ชิด จะมีความรู้สึกอย่างไร ดังนั้นเมื่อเราไม่ต้องการให้บุคคลอื่นมาล่วงละเมิดต่อตัวเราหรือครอบครัวของเรา คนอื่นก็คงคิดเหมือนกับเราเช่นกัน สำหรับการล่วงละเมิดจากองค์กรอื่นในสังคมโดยเฉพาะองค์กรของภาครัฐที่มีหน้าที่โดยตรงในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลผู้อยู่ในปกครอง องค์กรของภาครัฐจะต้องมีความตระหนักว่าตนเองมีหน้าที่หลักในการให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย การปฏิบัติจะต้องให้อยู่ในกรอบของกฎหมาย ถ้าองค์กรของภาครัฐปฏิบัติให้อยู่ในกรอบของกฎหมาย การล่วงละเมิดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลก็จะไม่เกิดขึ้นจากการใช้อำนาจขององค์กรจากภาครัฐ และที่สำคัญองค์กรของภาครัฐจะต้องมีหน้าที่ในการปกป้องและคุ้มครองสิทธิสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคล ปัญหาการล่วงละเมิดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายก็คงลดน้อยลงและหมดไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๕๑). กรุงเทพฯ :
วิญญูชน, ๒๕๕๓.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐. กรุงเทพฯ : กลุ่มพลังวิชาการเพื่อ
อนาคต, ๒๕๕๐.

สิทธิมนุษยชน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิ
ทางการเมือง. ๒๕๔๓.

สิทธิมนุษยชน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน. ๒๕๔๓.

<http://www.ku.ac.th/e-magazine/august45/know/help.html>

http://news.thaiza.com/detail_195770.html

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๕๑). กรุงเทพฯ :
วิญญูชน, ๒๕๕๓.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐. กรุงเทพฯ : กลุ่มพลังวิชาการเพื่อ
อนาคต, ๒๕๕๐.

ไอรดา ชันธอุดม. สดช. หาช่องว่างปัญหา“จับแพะ” .หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (๓๐
มิถุนายน ๒๕๕๔) : ๒.

<http://www.108acc.com/index.php?mo=3&art=638107>

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - ชื่อสกุล

พันตำรวจโทวิชาญ เครือรัตน์

ประวัติการศึกษา ๒๕๓๕ ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
๒๕๔๖ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ประสบการณ์ทำงาน ๒๕๔๐ รองสารวัตรงาน ๓ กองกำกับการ ๓ กองบังคับการ

อำนาจการตำรวจภูธรภาค ๘
๒๕๔๒ ผู้บังคับหมวดร้อย ๒ กองกำกับการโรงเรียนตำรวจภูธร ๘
๒๕๔๕ อาจารย์ (สบ ๑) ทำหน้าที่อาจารย์วิชาทั่วไป กองกำกับการโรงเรียนตำรวจภูธร ๘
๒๕๔๘ อาจารย์ (สบ ๒) กลุ่มงานวิชาการและบริการทางการศึกษา ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค ๘
๒๕๕๒ อาจารย์ (สบ ๒) กลุ่มงานอาจารย์ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค ๘

ความมีน้ำใจ

การอยู่ร่วมกันในสังคม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความมีน้ำใจไมตรีที่ดีต่อกัน จึงจะอยู่กันอย่างสันติสุข ความมีน้ำใจเป็นเรื่องที่ทุกคนทำได้ โดยไม่ต้อง ใช้เงินทองมากมายเพียงแต่แสดงความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ โดยการช่วยเหลือเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็เป็นการแสดงน้ำใจได้ เช่น การพาเด็กหรือ ผู้สูงอายุข้ามถนน หรือการสละที่นั่งบนรถโดยสารให้หญิงมีครรภ์ เป็นต้น ทั้งนี้เป็นการแสดงน้ำใจ การแสดงความมีน้ำใจจึงไม่ใช่วัดกันด้วยเงิน บางคนมีเงินมากอาจเลี้ยงน้ำใจก็ได้ บางคนเป็นเศรษฐีแต่ตระหนี่ถี่เหนียวไม่ยอมสละเงินโดยที่ไม่รับประโยชน์ตอบแทน

ความมีน้ำใจนั้น ตรงกันข้ามความเห็นแก่ตัว ขณะที่คนเห็นแก่ตัวมักจะคิดแต่ประโยชน์ส่วนตัวมาก่อน และความมีน้ำใจยังตรงกันข้ามกับความ อิจฉาริษยา คนที่อิจฉาริษยา คนอื่นย่อมปรารถนาที่จะเห็นความวิบัติของผู้ที่ได้ดีกว่า แต่คนมีน้ำใจนั้นเมื่อเห็นคนอื่นได้ดีกว่า จะมีมุทิตาแสดง ความยินดีด้วยอย่างจริงใจ ผู้มีน้ำใจจะนึกถึงผู้อื่น และจะพยายามช่วยผู้อื่นที่ด้อยโอกาสกว่า ผู้มีน้ำใจจึงเป็นที่รักและต้องการของคนทั่วไป และ เป็นคนมีคุณค่าต่อสังคม จะเป็นผู้ที่มีประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต

เราอาจฝึกฝนตนเองให้เป็นคนมีน้ำใจได้ ดังนี้

1. จงเอาใจเขามาใส่ใจเรา คิดถึงหัวอกคนอื่น และแสดงต่อผู้อื่นเหมือนที่เราต้องการให้คนอื่นแสดงต่อเรา จงทำดีต่อคนอื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน ไม่ว่าจะความดีนั้นจะเป็นเพียงสิ่งเล็กน้อยหรือสิ่งที่ยิ่งใหญ่ก็ตาม
2. จงเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ
3. จงแสดงน้ำใจกับคนรอบข้าง เช่น เมื่อเวลาไปเที่ยวในที่ไกลหรือไกลก็ทำตามควรมีของฝาก มาถึงคนที่เรารู้จักและญาติมิตรของเรา อันเป็น การแสดงความมีน้ำใจต่อกัน ไม่จำเป็นว่าจะต้องใช้เงินมากมาย
4. จงเสียสละกำลังทรัพย์ สติปัญญา กำลังกาย และเวลาให้แก่ผู้เดือดร้อน ที่ต้องการพึ่งพอาอาศัยเรา โดยเป็นการกระทำที่ไม่หวังผลตอบแทน
5. จงมีนิสัยเอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือเกื้อกูลต่อเพื่อนบ้าน เช่น ไปร่วมงานพิธีต่าง ๆ เช่น งานแต่งงาน งานศพ หรือ งานอื่น ๆ
6. จงให้ความรักแก่คนอื่น ๆ และให้ความร่วมมือเมื่อเขาขอร้อง หรือรู้ว่าเขากำลังลำบากต้องการความช่วยเหลือ

การฝึกฝนตนเองให้เป็นคนมีน้ำใจ นอกจากจะทำให้เรามีจิตใจที่ต้งามเบิกบานแจ่มใส ผิวพรรณผ่องใส ใบหน้าอิ้มเิบแล้วยังทำให้ได้มิตรสหายมาก ใครก็อยากคบหาสมาคมด้วยเพราะความมีน้ำใจแสดงถึงความมีเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ แล้วชีวิตของท่านจะพบแต่ความสุขนิรันดร์

คลื่นพลังน้ำใจได้ไหลบ่าท่วมโลกใหญ่กว่าคลื่นสึนามิ ความรู้สึกเมตตา ความกรุณาปรานี อยากช่วยผ่อนคลายความทุกข์ยากด้วยประการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นร่างกาย แรงใจ แรงทรัพย์

คลื่นพลังน้ำใจที่หลังไหลออกมาสามารถสัมผัสกันได้ทั่วโลก ทำให้เกิดความรู้สึกดีๆ ขึ้นอย่างประหลาด เป็นความอบอุ่น เป็นความปิติ เป็นทิพยสัมผัสที่กลบความแตกต่างขัดแย้งทุกชนิด ไม่ว่าจะเชื้อชาติ

ศาสนา ลัทธิการเมือง ยากตีมีจน ความแตกต่างขัดแย้งกลายเป็นเรื่องเล็ก พลังน้ำใจนั้นสูงใหญ่เลย
พื้นสภาพจิตเล็ก พลังน้ำใจเป็นสภาพจิตใหญ่

มนุษย์ตกอยู่ในสภาพครอบงำของความมีจิตเล็กเสียจนเคยชิน จนหลงลืมไปว่าในเบื้องลึกของจิตใจ
ของมนุษย์แต่ละคนมีเมล็ดพันธุ์แห่งความดี ที่ในสภาวะที่เหมาะสมสามารถงอกและผลิดอกออกช่อเป็น
จิตใหญ่ ที่ไปพ้นความเป็นจิตเล็ก สภาพจิตใหญ่นั้นมีความกรุณาปราณีเข้ามาแทนที่ความเห็นแก่ตัวอัน
คับแคบ ความกรุณาปราณีก่อให้เกิดความปิติอิ่มเอิบซาบซ่าน และเป็น "กำลังเลิศพลังอื่นทั้งสิ้น" ดังที่
ล้นเกล้ารัชกาลที่ 6 มีพระราชนิพนธ์ไว้ว่า

"อันว่าความกรุณาปราณี จะมีใครบังคับก็หาไม่

หลั่งมาเองเหมือนฝนอันชื่นใจ จากฟากฟ้าสุราลัยสู่แดนดิน

เป็นสิ่งดีสองชั้นพลันปลื้มใจ แห่งผู้ให้และผู้รับสมถวิล

เป็นกำลังเลิศพลังอื่นทั้งสิ้น..."

พลังน้ำใจหรือพลังแห่งความกรุณาปราณีที่หลั่งมาเองเหมือนฝนอันชื่นใจ ก่อให้ความอิ่มใจความปลื้ม
ใจอย่างที่มีมนุษย์ไม่รู้สึกรมาก่อน ในโลกที่ขับเคลื่อนด้วยโลกจรรตอันก่อให้เกิดความตึงเครียดด้วยการ
แก่งแย่งทอดทิ้งกันและการทำลาย มนุษย์ได้สัมผัสแห่งความกรุณาปราณีว่าเป็น "กำลังเลิศพลังอื่น
ทั้งสิ้น"

ในเมื่อพลังน้ำใจเป็นกำลังที่เลิศพลังอื่นๆ คำถามก็คือว่าทำอย่างไรจะทำให้พลังน้ำใจไม่ดับวูบไป แต่
ดำรงคงอยู่เป็นเวลานานหรือเพิ่มพูนขึ้น ก่อให้เกิดความปลื้มใจและเป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนา
แทนที่การขับเคลื่อนด้วยโลกจรรต

โลกที่ขับเคลื่อนด้วยโลกจรรตนั้นตึงเครียด แตกแยก และรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ

มนุษย์ต้องการพลังขับเคลื่อนใหม่ที่เป็นพลังสมาน เพื่อลดความตึงเครียด ลดความแตกแยก และ
ความรุนแรง

ส่วนบวกอีก 2 ประการ คือ

1. น้ำใจของคนไทย อันมีอยู่เป็นพื้นฐานซึ่งสูงมาก

2. มีพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ และมีศาสนาอื่นๆ เช่น คริสต์ อิสลาม ฮินดู ลิกซ์ ศาสนา เป็นภูมิปัญญาสูงสุดของมนุษยชาติเพื่อความกรุณาปรานีและเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ถ้าเรา ส่งเสริมการศึกษาและปฏิบัติตามหลักศาสนธรรม จิตใจก็จะสูงยิ่งๆ ขึ้นไปอีก

<http://www.nidambe11.net/ekonomiz/2005q1/article2005jan31p3.htm>

โดย ประเวศ วะสี พลังน้ำใจอันมหาศาล-ความงามที่ระดับแผ่นดิน มติชนรายวัน วันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2548 ปีที่ 28 ฉบับที่ 9823

เปิดมุมมอง'ประเวศ'..น้ำท่วม รวมน้ำใจ ไทยพันวิบัติ ย้าน้ำลดแล้วอย่าให้สปิริตแห่งการรวมน้ำใจ
ลดไปด้วย เพื่อให้ประเทศไทยพันวิบัติ ศ.นพ.ประเวศ วะสี ได้เขียนบทความเรื่อง 'น้ำท่วม รวม
น้ำใจ ไทยพันวิบัติ' ระบุว่า

มหาอุทกภัย ๒๕๕๔ เป็นภัยพิบัติที่ก่อให้เกิดความสูญเสียสุดประมาณแต่ขณะเดียวกันมันได้สร้างสิ่งที่มี
ค่ามหาศาล ที่ตามปรกติสร้างไม่ได้สิ่งที่มีค่ามหาศาลนั้นคือ การรวมน้ำใจ เป็นสังคมที่คนไทยไม่
ทอดทิ้งกัน

เราได้เห็นคนไทยทุกหมู่เหล่า ทุกองค์กรรวมใจช่วยเหลือกัน ทหารกับรัฐบาลก็ร่วมกันได้
นายกรัฐมนตรีกับผู้นำฝ่ายค้านก็ร่วมกันได้ คนต่างสีก็ร่วมกันได้ มหาวิทยาลัย วัด สถานที่ราชการ เปิด
พื้นที่ให้ประชาชนเข้าอยู่อาศัย กระทรวงทุกกระทรวงยอมให้ตัดงบประมาณของกระทรวง ๑๐
เปอร์เซ็นต์ หรืออาจจะมากกว่าเพื่อเอาไปช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน สื่อมวลชนทุก
แขนง ระดมกำลังรายงานความทุกข์ยากของราษฎร สื่อสารความขัดแย้งและความเกลียดชังหายไป
จากพื้นที่

ทั้งหมดแสดงว่ายามวิกฤตสุดๆ คนไทยสามารถละทิ้งความโกรธความเกลียด มารวมใจกันได้สังคมใดที่
สามารถละทิ้งความโกรธความเกลียดหันมารวมใจกันได้ สังคมนั้นจะมีพลังมหาศาลที่จะก้าวไป
ข้างหน้า

ความโกรธความเกลียดที่คนในชาติมีต่อกันล้นออกไม่ได้ด้วยความคิดและทฤษฎีใดๆ ความคิดและทฤษฎีส่วนใหญ่อยู่ในโมหภูมิ ซึ่งยิ่งทำให้แตกร้าวกันมากขึ้น

ความโกรธความเกลียด และการยึดมั่นในความคิดและทฤษฎีกำลังขับเคลื่อนสังคมไทยเข้าไปสู่จุดพลิกผัน (tipping point) ที่คนไทยจะฆ่ากันตายเป็นหมื่นเป็นแสน

ถ้ามหาอุทกภัยคราวนี้มาล้างพิษในจิตใจของคนไทย ให้ละทิ้งความโกรธ ความเกลียด หันมารวมใจกัน สร้างสังคมที่คนไทยไม่ทอดทิ้งกัน ประเทศไทยจะฟื้นวิบัติ

ผมเตือนอยู่เรื่อยๆ ซึ่งดูจะมีคนเข้าใจน้อยเต็มที ว่าทำอะไรต้องเอาใจนำ อย่าเอาความรู้ ความคิด และทฤษฎีนำความรู้ ความคิดและทฤษฎีนำไปสู่ความแตกแยกและทอนกำลังได้ง่ายถ้าเอาใจนำจะเกิดพลังมหาศาล และเกิดความรู้ที่ถูกต้องตามมาภัยพิบัติครั้งนี้จะเห็นว่าใจมีค่าและมีพลังเพียงใดถ้าคนไทยรวมใจ สร้างสังคมที่คนไทยไม่ทอดทิ้งกัน อะไรๆ ก็เป็นไปได้อย่างสิ้น

เราสามารถรวมใจกันแก้ความยากจนและความเหลื่อมล้ำได้ เราสามารถรวมใจกันสร้างความเป็นธรรมในสังคมได้ เราสามารถรวมใจกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรรวมทั้งจัดการการใช้อย่างเป็นธรรม และยั่งยืนได้ เราสามารถรวมใจกันป้องกันน้ำท่วมได้

แต่ถ้าเราแตกแยกกันน้ำจะท่วมอีก และประเทศไทยจะวิบัติ

เราอย่าให้การรวมใจหายไปพร้อมกับน้ำลด ต้องรักษาสปิริตแห่งการรวมใจไว้ให้ได้ เพื่อสร้างสังคมที่คนไทยไม่ทอดทิ้งกันรัฐบาลควรนำการสร้างสังคมที่คนไทยไม่ทอดทิ้งกัน มาเป็นวาระแห่งชาติ ที่ทุกฝ่ายจะร่วมมือกัน เหมือนการร่วมมือในการบรรเทาอุทกภัยคราวนี้ เรื่องนี้ทำไม่ยาก และใช้เวลาไม่มาก โดยมีหลักการและแนวทางดังนี้

(๑) การพัฒนาที่ยั่งยืน นั้นจะต้องเป็นการพัฒนาอย่างบูรณาการ ไม่ใช่การพัฒนาอย่างแยกส่วน เป็นเรื่องๆ คือ พัฒนา ๘ เรื่องให้เชื่อมโยงอยู่ในกันและกันอันได้แก่ เศรษฐกิจ-จิตใจ-สังคม-วัฒนธรรม-สิ่งแวดล้อม-สุขภาพ-การศึกษา-ประชาธิปไตย

(๒) การพัฒนาอย่างบูรณาการต้องเอาพื้นที่เป็นตัวตั้ง เอากรมเป็นตัวตั้งไม่ได้ เพราะกรมแยกส่วนเป็นเรื่องๆ ตามกรมแต่ละกรม เช่นกรมดิน กรมน้ำ กรมต้นไม้ กรมข้าว ฯลฯ

(๓) พื้นที่คือชุมชน ท้องถิ่น จังหวัด เรามีหมู่บ้านประมาณ ๘๐,๐๐๐ ตำบลประมาณ ๘,๐๐๐ จังหวัด ๗๗ ถ้าองค์กรเหล่านี้จัดการตนเองได้ กล่าวคือ ชุมชนจัดการตนเอง ท้องถิ่นจัดการตนเอง จังหวัดจัดการตนเอง ปัญหาต่างๆ จะสามารถจัดการไปได้ ๘๐-๙๐ เปอร์เซ็นต์ ประเทศจะลงตัว จัดการตนเอง หมายถึง จัดการพัฒนาอย่างบูรณาการทั้ง ๘ เรื่อง ตามที่กล่าวใน (๒) และจัดการขับเคลื่อนนโยบายเพื่อส่งเสริมการพัฒนาอย่างบูรณาการ

(๔) ตำบลทุกตำบลสามารถเป็นสังคมที่คนไทยไม่ทอดทิ้งกันภายใน ๑ เดือน อบต. สามารถสำรวจในตำบลของตนว่าใครอยู่ในฐานะจะถูกทอดทิ้งบ้าง เช่นคนแก่ คนพิการ เด็กกำพร้า คนป่วย และจัดให้มีอาสาสมัครดูแลและหมอดูทุกคน มีกองทุนสุขภาพชุมชน ที่ สปสช. ยินดีจ่ายให้ ๕๐ บาทต่อคน ถ้าประชากรในตำบลมี ๑๐,๐๐๐ คน ก็จะมี ๕๐๐,๐๐๐ บาท เป็นการเริ่มต้นได้ สามารถทำได้อย่างทั่วถึงทั้ง ๘,๐๐๐ ตำบล ครอบคลุมหมดทั้ง ๘๐,๐๐๐ หมู่บ้าน

(๕) การมีสัมมาชีพเต็มพื้นที่ ทุกชุมชน ทุกท้องถิ่น ทุกจังหวัด ต้องสร้างสัมมาชีพเต็มพื้นที่ สัมมาชีพหมายถึงอาชีพที่ไม่เบียดเบียนตัวเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดเบียนสิ่งแวดล้อม คำว่าสัมมาชีพจึงบูรณาการเรื่องเศรษฐกิจ จิตใจ สังคม สิ่งแวดล้อม และศีลธรรมเข้าด้วยกัน การมีสัมมาชีพเต็มพื้นที่เป็นบ่อเกิดของความร่มเย็นเป็นสุข ขณะนี้การไม่มีงานทำและการขาดความมั่นคงด้านอาหารกำลัง

ก่อให้เกิดจลาจล ระบาดทั่วไปในโลก ประเทศไทยจะต้องตั้งเป้าหมายสร้างสัมมนาชีพเต็มพื้นที่ให้ได้ และทุกฝ่ายระดมกำลังช่วยกันเหมือนการระดมกำลังช่วยเรื่องน้ำท่วม

(๖) การศึกษาอย่างบูรณาการกับสังคม ระบบการศึกษามีพลังมหาศาล แต่ที่ผ่านมากการศึกษาลอยตัว จากสังคม เป็นการศึกษาแบบแยกส่วน ถ้าการศึกษาบูรณาการเข้ามาในการพัฒนาอย่างบูรณาการจะเป็นพลังมหาศาลของการพัฒนาไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสมดุล

(๗) หนึ่งหน่วยงานสนับสนุนหนึ่งตำบล เรามีกระทรวง ทบวง กรม กอง มหาวิทยาลัย องค์กรภาค ธุรกิจ จำนวนมากมาย ถ้าหนึ่งกอง หรือหนึ่งคณะวิชา หรือหนึ่งบริษัท ไปสนับสนุนหนึ่งตำบลให้สามารถจัดการตนเองได้ ก็สามารถทำได้ทั้ง ๘,๐๐๐ ตำบลโดยมียาก เห็นไหมว่าถ้ารวมน้ำใจ สร้างสังคมไทยที่ไม่ทอดทิ้งกันจะเกิดพลังมหาศาล เพียงใด

(๘) ปรับวิธีการงบประมาณไปพัฒนาโดยเอาพื้นที่เป็นตัวตั้ง การงบประมาณที่ผ่านมาเอากรมเป็นตัวตั้ง จึงพัฒนาแบบแยกส่วน การพัฒนาอย่างยั่งยืน ต้องปรับวิธีการงบประมาณไปสนับสนุนพื้นที่ให้พัฒนาอย่างบูรณาการ ถ้าปรับวิธีการงบประมาณดังที่ว่านี้ จะเกิดพลังมหาศาลไปหนุนการพัฒนาทั้ง ๗ ข้อข้างบนนั้น พาสังคมไทยไปสู่ความร่มเย็นเป็นสุขโดยรวดเร็ว

<http://www.right-livelihoods.org/article/content/74-content/421-2011-10-17-09-08-33.html>

ถกสิทธิ์ แก้วพรม
โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์

การอยู่ร่วมกันในสังคม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมึน้ำใจไมตรีที่ดีต่อกัน จึงจะอยู่กันได้อย่างสันติสุข ความมีน้ำใจเป็นเรื่องที่ทุกคนทำได้ โดยไม่ต้อง ใช้จ่ายทองมากมายเพียงแต่แสดง ความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ โดยการช่วยเหลือเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็เป็นการแสดงน้ำใจได้ เช่น การพาเด็กหรือ ผู้สูงอายุข้ามถนน หรือการสละที่นั่งบนรถโดยสารให้หญิงมีครรภ์ เป็น

ต้น ก็นับว่าเป็นการแสดงน้ำใจ การแสดงความมีน้ำใจจึงไม่ใช่วัดกันด้วยเงิน บางคนมีเงินมาก อาจเลี้ยงน้ำใจก็ได้ บางคนเป็นเศรษฐีแต่ตระหนี่ถี่เหนียวไม่ยอมสละเงินโดยไม่รับประโยชน์ตอบแทน

ความมีน้ำใจนั้น ตรงกันข้ามความเห็นแก่ตัว ขณะที่คนเห็นแก่ตัวมักจะคิดแต่ประโยชน์ส่วนตัวมาก่อน และความมีน้ำใจยังตรงกันข้ามกับความ อิจฉาริษยา คนที่อิจฉาริษยา คนอื่นย่อมปรารถนาที่จะเห็นความวิบัติของผู้ที่ได้ดีกว่า แต่คนมีน้ำใจนั้นเมื่อเห็นคนอื่นได้ดีกว่า จะมิมีทิศาแสดง ความยินดีด้วยอย่างจริงใจ ผู้มีน้ำใจจะนึกถึงผู้อื่น และจะพยายามช่วยผู้อื่นที่ด้อยโอกาสกว่า ผู้มีน้ำใจจึงเป็นที่รักและต้องการของคนทั่วไป และ เป็นคนมีคุณค่าต่อสังคมจะเป็นผู้ที่มีประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต

เราอาจฝึกฝนตนเองให้เป็นคนมีน้ำใจได้ ดังนี้

1. จงเอาใจเขามาใส่ใจเรา คิดถึงหัวอกคนอื่น และแสดงต่อผู้อื่นเหมือนที่เราต้องการให้คนอื่นแสดงต่อเรา จงทำดีต่อคนอื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน ไม่ว่าความดีนั้นจะเป็นเพียงสิ่งเล็กน้อยหรือสิ่งที่ยิ่งใหญ่ก็ตาม
2. จงเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ
3. จงแสดงน้ำใจกับคนรอบข้าง เช่น เมื่อเวลาไปเที่ยวในที่ไกลหรือใกล้ก็ตามควรมีของฝากมาถึงคนที่เรารู้จักและญาติมิตรของเรา อันเป็น การแสดงความมีน้ำใจต่อกัน ไม่จำเป็นว่า จะต้องใช้เงินมากมาย
4. จงเสียสละกำลังทรัพย์ สติปัญญา กำลังกาย และเวลาให้แก่ผู้เดือดร้อน ที่ต้องการพึ่งพาอาศัยเรา โดยเป็นการกระทำที่ไม่หวังผลตอบแทน
5. จงมีนิสัยเอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือเกื้อกูลต่อเพื่อนบ้าน เช่น ไปร่วมงานพิธีต่าง ๆ เช่น งานแต่งงาน งานศพ หรือ งานอื่น ๆ
6. จงให้ความรักแก่คนอื่น ๆ และให้ความร่วมมือเมื่อเขาขอร้อง หรือรู้ว่าเขากำลังลำบาก ต้องการความช่วยเหลือ

การฝึกฝนตนเองให้เป็นคนมีน้ำใจ นอกจากจะทำให้เรามีจิตใจที่ตั้งงามเบิกบานแจ่มใส ผิวพรรณผ่องใส ใบหน้าอิ้มเอิบแล้วยังทำให้ได้มิตรสหายมาก ใครก็อยากคบหาสมาคมด้วย เพราะความมีน้ำใจแสดงถึงความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ แล้วชีวิตของท่านจะพบแต่ความสุขนิรันดร์

คำตอบแทนน้ำใจ

เรื่องนี้เป็นเรื่องเล่าดี ๆ เป็นนิทานสอนใจเพื่อให้เยาวชนไทยได้ตระหนักถึงคุณธรรมประจำใจอย่างหนึ่ง ซึ่งถือได้ว่า เป็นเอกลักษณ์ประจำตัวของเราชาวไทย ผู้คนที่ชาวโลกยกย่องถึงความมีน้ำใจไมตรี ยิ้มแย้ม แจ่มใส ต้อนรับขับสู้ผู้คนได้อย่างมีน้ำใจให้คนอื่นได้อย่างสุดจิตสุดใจ ประเทศไทย เมืองไทยของเรา คำตอบแทนน้ำใจ

ชายพเนจรที่ยากจนเดินทางมาไกล และเห็นว่าใกล้ค่ำแล้ว จึงมาหยุดที่หน้าบ้านที่ใกล้ที่สุด แล้ว ถามว่า เขาจะค้างคืนที่นั่นได้ไหม เจ้าของบ้านเป็นหญิงที่ร่ำรวย นางไม่ยินยอม แถมยังตะคอกใส่เขา เขาจึง มาหยุดที่หน้ากระท่อมอีกหลังหนึ่ง เจ้าของกระท่อมเป็นหญิงยากจน แต่นางก็ยินดีเชิญเขาเข้าไป ในบ้าน พอ ชายพเนจรเข้ามาและเห็นสภาพภายในบ้านก็เกิดสลดใจกับความยากจนที่อยู่รอบตัว เขาเห็นเด็กหลายคน ซึ่ง ล้วนแต่สวมเสื้อกะรุ่งกะริ่ง

" ทำไมท่านไม่เย็บเสื้อให้ลูก ๆ ใส่ล่ะ " ชายพเนจรถาม

" สามีนางฉันตายไปแล้ว ไม่ต้องพูดถึงตัดเย็บเสื้อใหม่ ๆ ให้ลูก ๆ หรือ ฉันยังไม่มีเงินพอจะเลี้ยง ลูก ๆ เลย "

ชายพเนจรฟังแล้วก็ไม่พูดอะไร พอนางเชิญให้เขาร่วมกินอาหารด้วย เขาก็ปฏิเสธว่า เขาไม่หิว แล้ว เขาก็ขอตัวเข้านอน เข้าตรู่วันรุ่งขึ้น เขากล่าวขอบคุณหญิงนั้นที่ต้อนรับเขาอย่างดี ขณะที่จะจากไป เขา พูดขึ้นว่า

" ไม่ว่าท่านจะเริ่มทำอะไรในตอนเช้า ก็จงทำต่อไปจนถึงเย็น "

หญิงที่ยากจนไม่เข้าใจและไม่ได้ใส่ใจในคำพูดนั้น เมื่อก้าวเข้ามาในบ้านก็มองดูลูก ๆ แล้วก็ตัดสินใจว่า เด็ก ๆ ควรจะมีเสื้อผ้าบ้าง นางจึงไปยืมปานจากหญิงเพื่อนบ้านที่ร่ำรวยแล้วก็เริ่มทำงาน ยิ่งทำเท่าไรก็ยิ่งยวขึ้น วันนั้นทั้งวันนางมัวแต่ปั่นด้าย กว่าที่จะเสร็จก็ดวงอาทิตย์ตกดิน นางได้พบว่า นางมีด้ายพอจะนำมา ทอ แล้วตัดเสื้อผ้าให้เด็ก ๆ ใส่ได้ไปจนตลอดชีวิต ตอนนั้นเองที่นางเข้าใจ ความหมายของคำพูดของชายพเนจร

เช้าวันรุ่งขึ้น นางไปหาเพื่อนบ้านที่ร่ำรวยและมอบด้ายให้ เพื่อเป็นการตอบแทนที่ให้นางยืมปาน แล้วก็เล่าเรื่องทั้งหมดโดยไม่ปิดบัง หญิงร่ำรวยได้ฟังก็เกิดความริษยา จึงสั่งให้คนรับใช้ไปตามหาชายพเนจร แล้วพากลับมา

คนรับใช้พาชายพเนจรกลับมาถึง หญิงร่ำรวยก็ออกมาต้อนรับเขาเป็นอย่างดี ให้อาหารเขามากมาย และจัดเตียงอย่างดีให้หลับนอน

ชายพเนจรอยู่ที่นั่นวันหนึ่ง แล้วก็อีกวันหนึ่ง กิน ดื่ม แล้วก็นอน หญิงร่ำรวยชักอยากจะให้เขาไป แต่ไม่กล้าได้ ในที่สุดชายพเนจรก็เก็บข้าวของแล้วก็เดินออกไป โดยไม่มีคำอำลา หญิงร่ำรวยหมดความอดทน นางตะคอกเขาว่า

" บอกมาสิว่าฉันจะทำอะไรวันนี้ " เขาเหลือบตามองนางแล้วก็พูดว่า

" ไม่ว่าจะทำอะไรในตอนเช้า ก็จงทำต่อไปจนถึงเย็น "

หญิงร่ำรวยรีบเข้ามาในบ้าน หยิบเอาไม้วัดขึ้นมา ยังไม่ทันจะเริ่มวัดผ้า นางก็จามออกมาอย่างแรง จนแม่ไก่ทุกตัวในลานบ้านตกใจวิ่งหนีไป

จากนั้น นางก็จามต่อไปจนถึงเย็น ด้วยความแรงอย่างชนิดที่ทำให้นาง กิน ดื่ม หรือพูดอะไรไม่ได้ เลย วันนั้นทั้งวันบ้านทั้งหลังของนางสั่นสะเทือน เพราะเสียงจามดังลั่นของนาง

<http://www.thaigoodview.com/library/studentshow/2549/m3-4/no09-24-32-38/page15.html>